

Tanja Priiskorn sammen med sønnen Lasse, der havde det meget svært med at se sin mor ligge på sygehuset. Personalet hjalp dog Lasse til at forstå situationen.

Tekst: Michael Bach Ipsen

Foto: Privat

MELLEM LIV OG DØD

Efter en bilulykke på Sydsjælland kom Tanja så alvorligt til skade, at hun blev hentet af lægehelikopteren og bragt akut til Rigshospitalets TraumeCenter, hvor mange blodtransfusioner og komplicerede operationer ventede.

Lørdag den 2. april 2011 kørte Tanja Priiskorn med sin farmor hjem fra et familiebesøg i Næstved, da hendes lille Peugeot 106 pludselig gled over midterlinjen og ramte en modkørende Opel Vectra. Hun husker ingenting fra ulykken og vågnede først på Rigshospitalet efter ni dage.

– Jeg må have fået et ildebefindende. Alt hvad jeg ved om ulykken, er det, jeg efterfølgende har fået fortalt og forsøgt at stykke sammen, fortæller Tanja.

Hurtig udrykning

Heldigvis var hjælpen hurtigt fremme. Ulykken skete tæt ved Næsby Spejdercenter, hvor nogle spejdere og en forbigående tilkaldte hjælp og ydede førstehjælp. Tanjas farmor Lise, som sad i højre side, slap uskadt og kunne derfor ringe til Tanjas faster for at få tilkaldt hjælp. – Det ville være forfærdeligt, hvis jeg også havde haft hendes liv på samvittigheden, tænker Tanja.

Alarmcentralen fik fire-fem forskellige henvendelser om ulykken og sendte hele seks ambulancer til ulykkesstedet, fordi der var seks personer indblandet; men de fire personer i den anden bil fik kun småskrammer.

Ingen tid at miste

Tanja blev derimod klemt fast i bilen, da hendes venstre forsikrings og dør blev trykket sammen.

– Falckredderen har fortalt mig, at den første læge på stedet vurderede, at jeg skulle trækkes ud af bilen gennem passagersiden, fortæller Tanja, der havde så store skader, at de tililende ikke kunne vente på, at brandvæsenet kom og skar hende fri. På den måde kom Tanja hurtigt over i en ambulance, hvor behandlingen gik i gang.

Den sjællandske akutlægehelikopter befandt sig på basen i Ringsted, da meldingen om ulykken blev modtaget. Den ankom kort efter til ulykkesstedet og fløj Tanja til Rigshospitalet på cirka 20 minutter. Selv på en lørdag ville det have taget en times tid for en almindelig ambulance.

– Tiden er en afgørende faktor, når vi har med så alvorlige skader at gøre som i Tanjas tilfælde, understreger traumemanager på Rigshospitalet, Jacob Steinmetz.

Livstruende skader

Efter ulykken blødte Tanja så voldsomt, at lægerne på Rigshospitalets TraumeCenter måtte give 48 portioner røde blodlegemer samt store mængder plasma og blodplader. I alt modtog Tanja blod fra over 150 donorer.

– Hvis det ikke havde været for de mange frivillige bloddonorer og en ihærdig indsats fra personalet i traumecentret, ville Tanja ikke være i live i dag, vurderer Jacob Steinmetz.

Da den mest kritiske fase var overstået, og Tanjas overlevelseschance var blevet bedre, måtte lægerne lægge hende i kunstigt

koma i ni dage, mens de udførte en række omfattende operationer. Hendes bækken var knust, og nerverne i det højre ben var revet over. I det venstre ben fik hun åbent lårbensbrud og brækket skinneben, så hun måtte have to skinner i. Desuden havde det venstre knæ forskubbet sig og skulle opereres, og der var kommet en rift på en tarm og på leveren. For at aflaste hendes krop valgte lægerne desuden at lægge en midlertidig tyndtarmsstomi.

Hårdt for de pårørende

Tanjas familie og venner kom på besøg hver dag, mens hun lå i koma.

– Min mor Vinni har fortalt, at den bedste dag var, da jeg havde været til ryg- og hjernescanning, hvor de fik at vide, at jeg ville komme til at tale og kommunikere igen, fortæller Tanja og fortsætter:

– Lægerne har hele tiden sagt, at jeg også nok skal komme til at gå igen. Måske bliver det med krykker og en skinne på højre ben, så det er stadig svært at sige noget om, hvornår og hvordan jeg kan komme tilbage på arbejdsmarkedet.

For sønnen Lasse på otte år var det også en prøvelse at se sin mor ligge i koma på hospitalet:

– Han havde svært ved at forstå, at jeg skulle ligge der med slanger, drop og mange forskellige maskiner omkring mig, forklarer Tanja.

Personalet gjorde meget ud af at forklare ham, hvad der foregik, og inddrog ham. For eksempel ville han ikke røre ved Tanjas hænder, før en sygeplejerske fik ham overtalt til at hjælpe med at smøre creme på hendes hænder og pande:

– På den måde blev det til en fast ting, Lasse skulle hjælpe med, og det fortsatte også, da jeg kom ud af koma og blev overført til en almindelig afdeling. En af sygeplejerskerne gav ham endda

et diplom og en medalje, fordi han var så modig og tapper, smiler Tanja.

– Vi har hele tiden talt åbent om det hele, og jeg kan se, hvor meget Lasse er vokset med opgaven, siger Tanja.

Hjemme igen

Tiden på hospitalet var ikke helt nem for Tanja:

– Man får kuller af at ligge og glo på de samme kedelige hvide vægge og vente, siger hun om de to en halv måned, hun var indlagt, inden hun endelig kunne komme hjem igen.

– Det var dejligt at komme hjem; men det praktiske var svært for mig, forklarer Tanja, der også sender en stor tak til kæresten, som har hjulpet meget til i hjemmet efter ulykken. Denne hjælp har blandt andet gjort, at hun ikke har haft behov for mange besøg af hjemmeplejen i det daglige.

Her et halvt år efter ulykken sidder Tanja stadig i kørestol, men er begyndt til genoptræning. ♦

- På rescuesheet.info kan du udskrive et redningskort til netop din bil og placere det under solskærmen. Det kan spare op til 10 minutter, hvis du skal hjælpes ud efter en kollision.
- Ved stomi føres tarmen ud gennem bugvæggen, hvor man sætter en pose fast til at opsamle afføringen.